

Zaaknummer : 01030739
Ons Kenmerk : ODH339148
Datum : 06-05-2022

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
(070) 21 899 02
vergunningen@odh.nl
www.odh.nl

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Bij besluit van 14 oktober 2015 (kenmerk: FF/75C/2014/0055) heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) op grond van de Flora- en Faunawet (thans: Wet natuurbescherming / Wnb) onder andere ontheffing verleend van de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 3.5, lid 1, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk doden van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*) ten gevolge van de exploitatie van Windpark Nieuwe Waterweg. Het windpark bestaat uit 6 Vestas V112 windturbines welke zijn gesitueerd op circa 50 meter afstand van de Nieuwe Waterweg tussen Hoek van Holland en Maassluis in de gemeente Rotterdam.

Bij besluit van 23 augustus 2019 (ons kenmerk: ODH-2019-00094945) hebben wij de ten naamstelling van bovengenoemd besluit gewijzigd.

Per brief van 16 maart 2021 heeft de ontheffinghouder verzocht om voorschrift 7 inzake de stilstandsvoorziening voor vleermuizen aan te passen.

Met dit wijzigingsbesluit komen wij hieraan tegemoet.

Besluit

Wij besluiten:

- I. De ontheffing voor de exploitatie van windpark Nieuwe Waterweg met kenmerk FF/75C/2014/0055 te wijzigen op de onderstaande punten:
 - Voorschrift 7 wordt aangepast als volgt:
In de periode 15 juli tot 15 oktober tussen zonsondergang en zonsopkomst dienen de wieken in vaanstand gezet te worden bij windsnelheden onder de 6 meter per seconde, een temperatuur hoger dan 12,0 graden Celsius en waarbij geen neerslag is, zodat de wieken nagenoeg stil komen te staan.

De overige ontheffingvoorschriften zoals verbonden aan de ontheffing van 14 oktober 2015 blijven onverkort van toepassing.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

In het vigerende besluit uit 2015 is in voorschrift 7 een stilstandsvoorziening voor vleermuizen opgelegd. Deze luidt als volgt:

“In de periode 1 april tot 1 november tussen 1 uur voor zonsondergang tot 2 uur na zonsondergang en van 2 uur voor zonsopkomst tot 1 uur na zonsopkomst dienen de wieken in vaanstand gezet te worden bij windsnelheden onder de 6 meter per seconde en waarbij de eventuele neerslag minder dan 3 millimeter is zodat de wieken nagenoeg stil komen te staan”.

Verzocht is om deze bepaling aan te passen zoals in onderstaand:

“In de periode 15 juli tot 15 oktober tussen zonsondergang en zonsopkomst dienen de wieken in vaanstand gezet te worden bij windsnelheden onder de 6 meter per seconde, een temperatuur hoger dan 12,0 graden Celsius en waarbij geen neerslag is, zodat de wieken nagenoeg stil komen te staan”.

Aanleiding voor deze aanpassing, vormen de resultaten van de akoestische monitoring welke als randvoorwaarden aan het vigerende besluit is verbonden (vs. 8 en 9) en zoals opgenomen in het bij het verzoek verstrekte rapport van Boonman (2019):

- Boonman, M. 2019. Vleermuizen windpark Nieuwe Waterweg. Akoestische monitoring en evaluatie van stilstandsvoorziening. Bureau Waardenburg Rapportnr.19-308. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Over het voornemen heeft tevens afstemming plaatsgevonden met Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZH).

Beoordeling

In juni 2019 is het windpark Nieuwe Waterweg in gebruik genomen. Van 14 maart tot 7 november 2019 zijn vanuit de gondel van windturbine 2, vleermuisgeluiden opgenomen met een batcorder (EcoObs). Daarnaast werden vleermuizen opgenomen op 3 meter hoogte, vanaf het dak van het inkoopstation naast de windturbine. De opnames zijn vervolgens geanalyseerd en gekoppeld aan de gemiddelde windsnelheid, windrichting en temperatuur per periode van tien minuten die op het dak van de nacelle is gemeten.

De gevonden monitoringsresultaten zijn tevens vergeleken met akoestische monitoringsresultaten welke in 2018 zijn gemeten vanuit twee windturbines op de Landtong Rozenburg (Radstake & Prinsen 2018) op circa 700 meter afstand van het Windpark Nieuwe Waterweg.

Uit het onderzoek blijkt het volgende:

- Vrijwel alle gemeten vleermuisactiviteit op rotorhoogte vond plaats tussen 15 juli en 15 september.
- De meeste opnames vonden in de eerste helft van de nacht plaats, maar ook rond middernacht en daarna werden vleermuizen opgenomen.
- Boven de 6 m/s is nog maar weinig vleermuisactiviteit gemeten.
- De vleermuisactiviteit vond plaats bij relatief lage windsnelheden en hoge temperatuur: Zes van de 57 vleermuisopnames vonden plaats bij windsnelheden boven de 6,0 m/s. Slechts één opname vond plaats bij temperaturen onder de 16 graden Celsius. In het windpark Rozenburg was de laagste temperatuur waarbij nog vleermuizen werden opgenomen 12 graden Celsius (Radstake en Prinsen 2018).

Boonman (2019) plaatst ten aanzien van het vigerende voorschrift (kort samengevat) de volgende kanttekeningen om deze zodanig te verbeteren dat minder energieverlies optreedt en de vleermuissterfte verder wordt beperkt:

- Het is opvallend dat de windturbines twee uur overdag worden stilgezet (namelijk 1 uur voor zonsopkomst en 1 uur na zonsopkomst) nu uit de wetenschappelijke literatuur blijkt dat vleermuisactiviteit overdag in algemene zin uitermate zeldzaam is en alleen (minimaal) te verwachten valt indien dichtbij geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het windpark Nieuwe Waterweg bevindt zich op grote afstand van geschikte verblijfplaatsen zoals het Kralingerbos. De metingen laten bovendien overdag geen enkele vleermuisactiviteit zien.
- Rond middernacht is wel sprake van vleermuisactiviteit terwijl de windturbines dan zonder beperkingen draaien. Maar liefst 24 van de 58 vleermuisopnames vonden plaats rond middernacht wanneer de stilstandvoorziening niet van kracht was.
- De stilstandvoorziening is momenteel van kracht tussen 1 april en 1 november terwijl in het voorjaar vleermuisactiviteit nagenoeg niet voorkomt. Voor 15 juli is weinig vleermuisactiviteit, zo blijkt ook uit de metingen op de Landtong Rozenburg. In dit park was sprake van activiteit tot 10 oktober. De metingen in Windpark Nieuwe Waterweg in de tweede helft van september en eerste helft van oktober waren vanwege natte weersomstandigheden echter weinig representatief.
- In het huidige voorschrift is geen randvoorwaarde opgenomen ten aanzien van temperatuur en de randvoorwaarde met betrekking tot de hoeveelheid neerslag is onduidelijk daar de tijdsduur hierbij niet nader is gespecificeerd. Mogelijk wordt de neerslag gedurende het afgelopen uur bedoeld. Hoewel neerslag normaal gesproken niet wordt gemeten in een windturbine, zou dit onderdeel van het voorschrift indien dit wel het geval is het beste kunnen aansluiten bij het tijdsinterval van de reguliere metingen waardoor de voorwaarde hieraan gekoppeld kan worden (geen neerslag gedurende het laatste tijdsinterval) Zie ook volgend punt.
- Iedere 10 minuten wordt door een windturbine de gemiddelde windsnelheid, windrichting en temperatuur opgeslagen. Dit wordt gemeten op het dak van de nacelle. Het ligt daarmee voor de hand om aan te sluiten bij deze metingen. De opdracht om de draaisnelheid al dan niet te verlagen vindt dan plaats op basis van de gemiddelde windsnelheid en temperatuur in het laatste tijdsinterval. Geadviseerd wordt om hierbij een tijdsinterval van 20 minuten te hanteren nu blijkt dat een korter tijdsinterval (10 min) niet resulteert in een lager aantal slachtoffers (Schirmacher et al. 2017).

Conclusie

De conclusies in het rapport van Boonman (2019) achten wij navolgbaar en voldoende gemotiveerd. Het voorstel om het voorschrift aan te passen is in lijn met onderzoek in andere windparken zoals bij windmolens op de Landtong Rozenburg (waarnaar wordt gerefereerd) maar bijvoorbeeld ook Windpark Piet de Wit langs het Krammer-Volkerak en onderzoek in Lauwersoog (in: Poerink en Dekker, 2018). De meeste activiteit op gondelhoogte wordt hierbij doorgaans gemeten vanaf 1 juli en de piek ligt zo ongeveer in september om vervolgens weer af te nemen tot begin oktober. De voorgestelde reikwijdte tot en met 15 oktober lijkt daarbij voldoende ruimte te bieden om te voorzien in afwisseling tussen 'vroeg' en 'late jaren' ten aanzien van vleermuis migratie als gevolg van klimatologische omstandigheden. Ook de additionele randvoorwaarde in relatie tot temperatuur past in algemene zin bij het landelijk beeld en lijkt daarmee een waardevolle toevoeging. Nu in het voorstel verder in het geheel geen onderscheidt wordt gemaakt naar een tijdsinterval waarbinnen neerslag wordt gemeten - dan wel zoals in het huidige voorschrift een neerslagmaat (3mm)- achten wij het voorstel welke ziet op condities wanneer neerslag geheel afwezig is in de praktijk beter toepasbaar.

Gezien het bovenstaande, kan aan het verzoek tot wijziging van de ontheffing met kenmerk FF/75C/2014/0055 worden voldaan. De overige in het besluit opgenomen randvoorwaarden blijven onverminderd van kracht.